

Studijní program : Všeobecné lékařství
Název předmětu : Sociální lékařství a lékařská etika
Rozvrhová zkratka : PVL/VCA13
Rozvrh výuky : 14 hodin seminářů
Zařazení výuky : 3. ročník, zimní semestr, akademický rok 2022/2023
Počet kreditů : 2
Forma výuky : Semináře (10 skupin)

Vyučující: doc. et doc. PhDr. Mgr. Kateřina Ivanová, Ph.D. – garant předmětu
 PhDr. Mgr. Lubica Juričková, Ph.D.
 Mgr. Adéla Lemrová
 PaedDr. Mgr. Dagmar Tučková, Ph.D. et Ph.D.

Výuka: Průběžná;
Pondělí: 10:15-11:45 12:00-13:30 13:45-15:15
 všechny tři skupiny – učebna č. TD-2.520
Úterý: 13:00-14:30 14:45-16:15 – obě sk. učebna č. TD-2.520
Středa: 08:00-09:30 10:15-11:45 – obě sk. učebna č. 5.089 –
 TU-SOL1
 13:45-15:15 – učebna č. TD-2.517
Čtvrtek: 08:00-09:30 – učebna TU-SOL1
 13:00-14:30 – učebna č. TD-2.518
Čtvrtek 6. 10. 2022 – učebna č. TD-2.520
Čtvrtek 3. 11. 2022 – učebna č. TD-2.520

termíny výuky: 19. 09. – 22. 09. 2022 Společenské determinanty zdraví v mezinárodním kontextu (případové studie) <i>Juričková / Ivanová</i>
termíny výuky: 26. 09. – 29. 9. 2022 (28. 09. 2022 – státní svátek) Zdravotní stav v ČR a SR, porozumění společenským a ekonomickým determinantům <i>Juričková / Ivanová</i>
termíny výuky: 03. 10. – 06. 10. 2022 Etická dilemata a společenská odpovědnost v medicíně <i>Ivanová / Tučková</i>
termíny výuky: 10. 10. – 13. 10. 2022 Eticky sporné situace v medicíně v počátku života – prvorodička, zástupné rozhodování (videokazuistika) <i>Lemrová / Ivanová</i>
termíny výuky: 17. 10. – 20. 10. 2022 Eticky sporné situace v medicíně ve vztahu k dětem – svoboda vyznání, autonomie, beneficence (kazuistika) <i>Lemrová / Ivanová</i>

termíny výuky: **24. 10. – 27. 10. 2022**

Eticky sporné situace v medicíně ve vztahu k etnickým skupinám – předsudky, stigma autonomie vůle (kazuistika)

Juríčková / Ivanová

termíny výuky: **31. 10. – 3. 11. 2022**

Eticky sporné situace v medicíně ve vztahu k seniorům – společenské důsledky stárnutí populace – pravda nebo milosrdná lež (videokazuistika)

Ivanová / Juríčková

Způsob ukončení: Zápočtový test morální kompetence bude probíhat v následujícím týdnu po ukončení výuky dle vypsanych termínů ve STAGu.

Podmínky ukončení: Aktivní účast studentů na seminářích. Absence na 1 semináři je tolerována bez nutnosti omluvy a náhrady. Pokud student zmešká další výuku ze zdravotních či jiných závažných důvodů, pak ji musí nahradit za předpokladu řádné omluvy (uvedení důvodu absence). O uznání závažnosti a omluvitelnosti rozhoduje příslušný vyučující. Náhrada absence nad rámec 1 semináře bude probíhat formou samostudia a konzultace s přezkoušením, eventuálně vypracováním seminární práce. Náhrada absence může proběhnout s další skupinou. V případě nepřítomnosti ve výuce a náhrady absence se obračete na doc. et doc. PhDr. Mgr. Kateřinu Ivanovou, Ph.D., e-mail: katerina.ivanova@upol.cz.

Povinná literatura:

BEAUCHAMP, T. L., CHILDRESS, J. F. (2019). *Principles of Biomedical Ethics*. 8th. ed. Oxford: Oxford University Press.

ČELEDOVÁ, L., HOLČÍK, J. a kol. (2017). *Nové kapitoly ze sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví*. Praha: Karolinum.

IVANOVÁ, K., HORÁKOVÁ, D., JURÍČKOVÁ, L., KLUGAR, M., PASTORKOVÁ, R. (2018). *Sociální lékařství*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

IVANOVÁ, K., KLOS, R. a kol. (2004). *Kapitoly z lékařské etiky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

JONSEN, A. R., SIEGLER, M., WINSLADE, W. J., MATĚJEK, J. (2019). *Klinická etika: praktický přístup k etickým rozhodnutím v klinické medicíně*. Praha: Triton.

JURÍČKOVÁ, L., IVANOVÁ, K., AZEEM, K., TUČKOVÁ, D. (2021). Teaching Communication with Disabled Patients Using Case-Based Learning – Experience from practice. In DOMENECH, J., MERELLO, P., de la POZA E. (eds.). *HEAd'21. 7th International Conference on Higher Education Advances*. Spain (Valencia), universita Politècnica de València, s. 243–251.

RAI, G. ed. (2009). *Medical Ethics and the Elderly*. Oxford: Radcliffe Publishing.

PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. a kol. (2014). *Etické problémy medicíny na prahu 21. stol.* Praha: Grada Publishing.

Doporučená literatura:

DiCLEMENTE, R., J. SALAR, L., F. and CROSBY, R., A. (2013). *Health Behavior Theory (for Public Health). Principles, foundation and applications.* Jones & Bartlett Learning.

JURÍČKOVÁ L., IVANOVÁ K., FILKA, J. (2014). *Opatrovnictví osob s duševní poruchou.* Praha: Grada Publishing.

KALIBOVÁ, K., PAVLÍK, Z., VODÁKOVÁ, A. eds. (2009). *Demografie (nejen) pro demografy.* 3. upravené vyd. Praha: SLON.

LEMROVÁ, A. a K. IVANOVÁ. (2022). Důstojnost dítěte ve zdraví i v nemoci – od historie do současnosti. In: PTÁČEK, R. a BARTŮNĚK, P., eds. *Důstojnost v medicíně.* Praha: Grada, s. 239–254.

STEINLAUF, B. (2022). *Právo a péče v závěru života. Rozhodování na pomezí intenzivní medicíny a paliativní péče.* Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-714-3.

TUČKOVÁ, D., IVANOVÁ, K., LEMROVÁ, A. (2020). Problem-based learning a case-based learning jako didaktické metody ve výuce lékařské etiky. In PTÁČEK, R., BARTŮNĚK, P. *Naděje v medicíně.* Praha: Grada, s. 375-382.

ZIELINA. M., J., ŠKODA, A., DOLEŽAL, B., BEŇOVÁ, K., IVANOVÁ, and A., LEMROVÁ. (2021). The Application and Understanding of Default Autonomy in Ethically Dilemmatic Cases Presented by Czech Medical Doctors: An Empirical Study. In: TOMAŠOVIČOVÁ, J. ed. *The Blurring of Boundaries in Bioscientific Discourse.* Logos Verlag Berlin, s. 85–104.

Zákon č. 372/2011 Sb., Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů.

www.uzis.cz

www.czso.cz

<https://ec.europa.eu/eurostat>

Výukové prezentace zveřejněné v prostředí Moodle.

prof. MUDr. Dagmar Horáková, Ph.D.
přednostka Ústavu veřejného zdravotnictví
Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci